

The Oldest Slovene
Daily in Ohio
Best Advertising
Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so
uspešni

VOLUME XXII. — LETO XXII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) JULY 25, 1939.

STEVILKA (NUMBER) 171

Kratke vesti

iz življenja in sveta

DOBNA SEDMICA ANOV UTONILA

Pariz. — Blizu Grenoble je del v reko Seino avtomobil, v katerem se je nahajala vsa družina sedmih članov. Utonili so mati in petero otrok.

TVORITEV ŽIDOVSKIH VAROV V HAJFI

Hajfa. — Vojaški poveljnik sta Hajfe je ukazal, da se zaradi neprestanih bomb in atentatov začasno zaprejo kavarne in zabavni prostori. Prav tako je prepovedan promet z avtomobili v mestu in izven nje.

TRIGLAVSKA GESTA LJANSKIH ODVETNIKOV

Ljubljana. — Na skupščini poljskih advokatov, ki se je vršila v Ljubljani, je bilo soglasno sklenjeno, da se bodo v slučaju vojne poljski odvetniki prostovoljno prijavili za službo v armadi.

POSLEDICE SOVJETSKIH DELAVCEV

Moskva. — Raznih počitniških izletov in turističnih potovanj se bo udeležilo letos na drzno stroške štiri milijone sovjetskih delavcev, raznih uslužbencev in kolektivnih kmetov. Manj kot 200.000 med njimi bo na dolga potovanja na vse strani svojih strokovnih organizacij.

ANGLEŠKI DARDANEL ANGLEŠKI MISLI

Ankara. — Angleška vojna mornarica, ki ji načeljuje general Dardanel, je prispela iz Ankare v Istanbul, odkoder bo odpotovala v Dardanele in Smirno, kjer bo pregledala tamošnje utrdbe, ki jih zgrajata turška vlada.

POSLEDICE UNIJ HOTEL- NI USLUŽBENCEV

New York. — Trinajst unij hotelov, ki so zaposleni v hotelih, restavracijah, barih in v drugih krajih, kjer točijo neopojne pijače, se je centraliziralo ter se združilo v eno samo veliko deolo skupino. Te unije, ki štejejo 40.000 članov, so ustanovile v vsoti \$50.000, da organizirajo 200.000 delavcev in denarje stroške.

JUDI JE SLABSE LA ŽIVATI

Varšava. — V bližini Knoczynski, živi v gozdu med Nemčijo, v tako zvanem "man's land" četvero židovskih žena, med katerimi je stara 75 let. Ženske so bile izgnane iz svojih domov, ki jih je izgnala nemška Gestapo policija. Ko pa so židje dospeli v Varšavo, je poljska policija dala nazaj vse, razen teh žensk, ki so bile popolnoma zaprte ter so ostale v gozdu, kjer se zdaj preživljajo z jagicami in različnimi koreninami.

Nov grob

Četrtek popoldne je nagloma John Oblak, 365 East 161. pogreb bo vodil Svetkovni pokopališču. Podrobnosti sledijo.

Seja

Četrtek, 26. julija se vrata Kluba društev Slov. dr. na Recher Ave. Seja se bo začela ob 7:30 zvečer. Sejo bodo vodili direktorji, gospodarski odsek in vsi zastopniki.

Notranje homatije na Španskem se širijo, ko vlečejo vsak na svojo stran

Usmrčenje falangističnega narednika, ki je ubil karlista, ki je kričal: "Živel kralj!" — Falangisti se zavzemajo za strogo diktaturo in za tesno sodelovanje z Italijo.

PARIZ, 24. julija. — Semkaj so prispela poročila, ki naznajo o reorganizaciji v Francovi armadi, iz katere sta bila odstavljena kot generala Quiapo de Llano in Juan Yague.

Notranje zmešnjave med nešteti španskimi strankami postajajo vedno večje in bolj zamotane. Na eni strani je Franco, na drugi strani je Ramon Serrano Suner, minister notranjih zadev, ki ima za seboj vse falangiste (fašiste) in nekaj armadnih voditeljev. Ta stranka se zavzema za strogo diktaturo doma in za tesne vezi z Italijo.

Za vzpostavitev monarhije Na drugi strani pa stojijo karlisti, ki zahtevajo vzpostavitev monarhije. Na njihovi strani je več generalov in drugih višjih častnikov kakor tudi mnogo novih pristavev, ki so nezadovoljni z obsejnim stanjem stvari, ker vlada občutno pomanjkanje hrane.

Iz Hendaye na francosko-španski meji prihajajo poročila, ki naznajo, da je bil falangistični seržant, ki je ustrelil nekoga karlista, ker je slednji zavpil: "Živel kralj!" v Iruu usmrčen z ustreljenjem.

V tem mesecu se je primerilo že nešteto spopadov med karlisti in falangisti, tako da je morala vlada v razne province poslati vojaška ojačenja.

Škof v Salzburgu se bo moral zopet izseliti iz stanovanja

Škofijska palača je zdaj glavni stan elitne garde. — Tudi kapucinski patrom je ukazano, da se morajo izseliti iz svojega samostana.

SALZBURG, 24. julija. — Nadškof Sigismund Waitz, ki se je moral nedavno po ukaz nacistov izseliti iz svoje škofijske palače, je bil obveščen, da se mora izseliti tudi iz svojega novega stanovanja.

Knezoškof stanuje zdaj v neki hiši v bližini opatije benediktincev, odkar so nacisti zasegli škofijsko palačo, kar se je zgodilo dne 30. maja, ko je bil knezoškof odsoten iz Salzburga.

Hiša, ki jo je nadškof najel za svoje stanovanje in v kateri zdaj stanuje, bo izpremenjena v vladne urade. Njegova bivša škofijska palača pa služi zdaj kot glavni stan elitne garde.

Dalje so nacisti ukazali te dni kapucinskim patrom, da se morajo izseliti iz svojega samostana v Salzburgu, češ, da je samostan državna last in da se ga potrebuje v druge svrhe. Kapucini so bivali v tem samostanu iz leta 1602. V samostanu bo po slej poročnišnica in dom za matere.

Samomorilni kandidat

Mrs. Karla Gorsgaard, stanujoča na Krather Ave., je našla včeraj na svojem domu vsega v krvi svojega moža, 59-letnega Samuela Gorsgaarda. Mož se je v samomorilnem namenu ustrelil s puško na šibro kalibra 12. Samomorilnega kandidata so prepeljali težko ranjenega v bolnišnico.

BLAGOSLOVI JAPONSKE CIVILIZACIJE

Na sliki vidimo kitajsko ženo, ki plaka na ruševinah svojega doma, ki so ji ga porušile bombe japonskih letalcev.

Pričevanje proti komunistom v zadevi zasliševanja Harryja Bridgesa

Komunistom je baje povedano, da se bo revolucija izvojevala s krogli, ne z volilnimi glasovnicami.

SAN FRANCISCO, 24. julija. — Merriel R. Bacon, policist iz Portlanda, Ore., je pričal v zasliševanju glede deportacije Harryja Bridgesa, da vlada med komunisti naziranje, da se bo "revolucija izvojevala s krogli, ne z volilnimi listki (with bullets, not ballots).

Bacon je poklical na pričevanje vladni pravnik v prizadevanju, da dokaže, da komunisti propagirajo nasilno strmo glavljenje ameriške vlade.

Policist je izjavil, da se je vpisal v komunistično stranko v Oregonu leta 1930, in sicer po ukaz u Leo V. Jenkinsa, takratnega policijskega načelnika v Portlandu.

Njegova naloga je bila, paziti na kršitve kriminalnega sindikalističnega zakona. Policist Bacon je dejal, da je slišal Paula Cline-a iz Los Angelesa, ki zavzema še vedno važno mesto v komunistični stranki, kako je na nekem strankinem shodu v Portlandu dejal:

"Mi hočemo novih članov, toda slednji morajo razumevati, da je težko biti pravi komunist, kajti na zahtevo se morajo odpovedati svojim sobotam, nedeljam, ponedeljkom, torkom, sredo, četrtkom in petkom, in slediti morajo navodilom stranke, kajti revolucija se bo izvojevala s krogli, ne z glasovnicami."

MORSKI VOLKOVI OBKROŽILI ČOLN Z RIBIČI

LONDON, 24. julija. — Trije ribiči privedejo: Komaj smo prčeli loviti, smo bili mahoma obkoljeni od 40 do 50 morskih somov. Eden njih je šinil pod čoln ter ga dvignil iz vode in je malo manjkalo, da se ni čoln prevrnil, narkar bi bilo po nas. Pošasti so bile ves čas v taki bližini čolna, da bi se jih lahko dotaknili z roko.

V smrtni nevarnosti, neprestano se boreč z morskimi pošastmi, se je ribičem končno posrečilo zopet doseči varni breg.

Ribiči privedejo: Komaj smo prčeli loviti, smo bili mahoma obkoljeni od 40 do 50 morskih somov. Eden njih je šinil pod čoln ter ga dvignil iz vode in je malo manjkalo, da se ni čoln prevrnil, narkar bi bilo po nas. Pošasti so bile ves čas v taki bližini čolna, da bi se jih lahko dotaknili z roko.

V smrtni nevarnosti, neprestano se boreč z morskimi pošastmi, se je ribičem končno posrečilo zopet doseči varni breg.

Ribiči privedejo: Komaj smo prčeli loviti, smo bili mahoma obkoljeni od 40 do 50 morskih somov. Eden njih je šinil pod čoln ter ga dvignil iz vode in je malo manjkalo, da se ni čoln prevrnil, narkar bi bilo po nas. Pošasti so bile ves čas v taki bližini čolna, da bi se jih lahko dotaknili z roko.

V smrtni nevarnosti, neprestano se boreč z morskimi pošastmi, se je ribičem končno posrečilo zopet doseči varni breg.

Ribiči privedejo: Komaj smo prčeli loviti, smo bili mahoma obkoljeni od 40 do 50 morskih somov. Eden njih je šinil pod čoln ter ga dvignil iz vode in je malo manjkalo, da se ni čoln prevrnil, narkar bi bilo po nas. Pošasti so bile ves čas v taki bližini čolna, da bi se jih lahko dotaknili z roko.

V smrtni nevarnosti, neprestano se boreč z morskimi pošastmi, se je ribičem končno posrečilo zopet doseči varni breg.

Ribiči privedejo: Komaj smo prčeli loviti, smo bili mahoma obkoljeni od 40 do 50 morskih somov. Eden njih je šinil pod čoln ter ga dvignil iz vode in je malo manjkalo, da se ni čoln prevrnil, narkar bi bilo po nas. Pošasti so bile ves čas v taki bližini čolna, da bi se jih lahko dotaknili z roko.

V smrtni nevarnosti, neprestano se boreč z morskimi pošastmi, se je ribičem končno posrečilo zopet doseči varni breg.

Ribiči privedejo: Komaj smo prčeli loviti, smo bili mahoma obkoljeni od 40 do 50 morskih somov. Eden njih je šinil pod čoln ter ga dvignil iz vode in je malo manjkalo, da se ni čoln prevrnil, narkar bi bilo po nas. Pošasti so bile ves čas v taki bližini čolna, da bi se jih lahko dotaknili z roko.

V smrtni nevarnosti, neprestano se boreč z morskimi pošastmi, se je ribičem končno posrečilo zopet doseči varni breg.

Ribiči privedejo: Komaj smo prčeli loviti, smo bili mahoma obkoljeni od 40 do 50 morskih somov. Eden njih je šinil pod čoln ter ga dvignil iz vode in je malo manjkalo, da se ni čoln prevrnil, narkar bi bilo po nas. Pošasti so bile ves čas v taki bližini čolna, da bi se jih lahko dotaknili z roko.

MESTNA ZBORNICA POTRDILA APEL AMERIŠKIH ŽUPANOV

Župan Burton je sklical za danes v očigled prihajajoče krize k posvetovanju svoj kabinet.

NADALJNIH 122 WPA DELAVCEV ODSLOVLJENIH

CLEVELAND. — Mestna zbornica je včeraj formalno in soglasno sprejela resolucijo, v kateri se apelira na zvezni kongres, naj revidira WPA apropracije v soglasju s priporočilom odbora ameriških županov, čigar član je tudi clevelandski župan Harold H. Burton.

Na pisalni mizi pred vsakim councilmanom je bila kopija priporočila županov, v katerem je rečeno, da če se WPA apropracij nemudoma ne izpremeni in ne odpravi restrikcij, grozi v vseh večjih ameriških mestih tekem šestih mesecev popolno razsulo WPA programa.

Počitnice mestne zbornice Nato se je mestna zbornica razšla, ker napočijo zdaj poletne počitnice, in se bo sešla zopet v ponedeljek dne 21. avgusta, ko se prične zopet redno zasedanje. Med tem pa se bodo mestni očetje neformalno sestali z županom Burtonom v torek zjutraj, da slišijo o WPA in reliefnem položaju.

Danes popoldne se bo župan Burton posvetoval s svojim kabinetom o prihajajoči krizi, jutri pa bo odšel Joseph H. Crowley, pomožni ravnatelj zakonov, v Columbus, da ugotovi, koliko pomoči sme mesto pričakovati od države za preostanek letošnjega leta.

Včeraj je bilo od WPA del odslovljenih nadaljnjih 122 delavcev, ker se niso v predpisanem roku petih dni vrnili na delo. Z njimi je doseglo število radištrajka odslovljenih delavcev 1.024.

POLICIST ZANIKUJE NAPAD

MASSILLON, O. — Pred tukajšnjim mestnim sodiščem je nastopil policist Harold W. McAllister, ki je zaposlen pri Union Drawn Steel Division Republic Steel korporacije, ter je zanikal obtožbo, da bi bil kriminalno napadel neko mladenko. Kompanijski policist je obtožen, da je dedikci, ki je uslužbena v neki prodajalni, ponudil vožnjo v avtomobilu do njenega doma, med potjo pa jo je kriminalno napadel.

Zopet zastoj pri NYC Kakor se nam naznaja, bo nastal v New York Central delavnicah v Collinwoodu, kjer je zaposlenih mnogo naših rojakov, zopet zastoj v obratu. V delavnicah kjer popravljajo lokomotive in vagone, delajo delavci danes zadnji dan, narkar se zopet prično menda enomesečne "počitnice." Rečeno je, da se bo enkrat v septembru zopet pričelo z delom. Zdjaj je ostalo v delavnicah samo najpotrebnejše število delavcev, tako da niso delavnice popolnoma zapuščene. Tekom zadnjega zastoja so dolžili stavko premogarjev, češ, da je ona vzrok, ker ni premoga za prevažanje. Kdo je pa zakrivil sedanji zastoj?

Asesment

Nocoj bodo tajniki pobirali asesment v spodnji dvorani Slovenar. doma na St. Clair kot navadno.

Težki porodi

INDIANAPOLIS, 24. julija. — Mrs. Clea Watts, stara 37 let, je dala danes v St. Vincent bolnišnici življenje svojemu šestemu otroku, ki je bil rojen s pomočjo tako zvane cesarevske operacije. Zanimivo pri tem je to, da ni niti eden njenih otrok prišel na svet naravnim potom, temveč vsi s pomočjo noža kirurgov. Oba, mati in njeno sedem funtov težko dete, sta zdrava.

Nacijska špijonaža

V Clevelandu že dalj časa predvajajo sijajen film: "Confession of a Nazi Spy". (Priznanje nacijskega špijona). Film je avtentičen ter sloni na dejstvih, ki jih je iznesla na dan znana sodna obravnava o nacijski špijonaži v New Yorku. Našim ljudem priporočamo, da si ogledajo ta znameniti film, ker bodo imeli šele potem pravo mnenje o daljnosežnosti nacijskega vohunstva in rovarjenja v Ameriki in po vsem svetu.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Pol raznašalca v Clevelandu, za celo leto \$5.50
za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto \$6.00
za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$1.60
Za Zedinjene države za celo leto \$4.50
za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:
za celo leto \$8.00 za 6 mesecev \$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

KRVAVA NEVTRALNOST

Ze stari Rimljani so vedeli, da se časi izpreminjajo in ž njimi vred ljudje. Nam ni potreben ta rimski pregovor, ker izpremembe stalno doživljamo in nam niso ničesar novega več. Zdaj živimo v svetu velikih izprememb.

Kakor se danes vse na svetu izpreminja, tako se izpreminja tudi sam zmisel besed, katerih se poslužujejo ljudje bodisi v privatnem, bodisi v javnem življenju, kadar delajo politiko. Vzemimo na primer samo besedo: nevtralnost. Nevtralnost tvori danes eno najvažnejših vprašanj ameriškega naroda. Nekdaj je vsakdo vedel, kaj je nevtralnost. Nevtralnost je pomenila nevmešavanje tretje države v vojno, ki sta jo vodili dve drugi državi. Beseda nevtralnost pomeni formalno to še danes, toda kakšno je danes to nevmešavanje in v čem obstoja? Kdaj se more reči, da se tretja država ne meša v oboroženi spor drugih dveh držav? Razvoj vojne tehnike in svetovne trgovine daje na to vprašanje danes docela drugačen odgovor kakor pred petdesetimi leti. Takrat je nevtralnost te ali one države pomenila, da ni tista država dala niti vojske niti municije kateri vojskujoči se državi, zato je bila taka država v resnici nevtralna. Toda že takrat sta se pričeli razvijati dvostročni nevtralnosti. To sta bili tako zvana stroga nevtralnost in blagohotna nevtralnost. Belgija je bila pred zadnjo svetovno vojno ne samo nevtralna, temveč z mednarodnimi dogovori nevtralizirana, in že sam njen geografski ali zemljepisni položaj jo je silil k blagohotni nevtralnosti proti Angliji in Franciji, ter k strogi nevtralnosti proti Nemčiji. Toda kljub vsemu temu smo videli, da se je Belgija v svetovni vojni vnela kakor tleča suha trska v vetru.

Sovjetski diplomatje se pomilovalno smehljajo, ko jim Estonija, Letva in Finska danes pojo, da hočejo ostati nevtralne v bodoči evropski vojni. In kaj se ne bi smejali, ko vidijo, kako se že danes po njihovih deželah šetajo nemški generali, da molčimo o nemških propagatorjih in špijonih, ki so jih polne te dežele. V to vrsto "nevtralnosti" spada vsekakor tudi tista nevtralnost, na katero se pripravljata Jugoslavija in Bolgarija.

Toda pustimo to in premotrmo ameriško nevtralnost. Pred kongresom, v časopisu in sploh po vsej deželi se bje boj za nevtralnost. Zakaj ta boj? Ali niso vsi za nevtralnost? I, seveda so, toda beseda nevtralnost je izpremenila svoj zmisel. Danes namreč ne obstoja samo stroga in blagohotna nevtralnost, temveč obstoja tudi taka "nevtralnost," ki je baš nasprotna nevtralnosti. Naša dežela ima svoj zakon o nevtralnosti. Toda pod zakonom te nevtralnosti nekatere velike industrije naše dežele sodelujejo v vojni, in to celo v vojni agresivnih vlad proti napadenim narodom. Ta zakon je zastarel, ker zabranjuje vladi te dežele, da bi poslala vojno pomoč bilo kateri koli bojujoči se stranki, vsem pa zabranjuje prodajo municije in orožja bojujočim se strankam. Vse drugo pa je svobodno. — Poglejmo dejstva!

Japonska je za svojo vojno napram Kitajski absolutno odvisna od Amerike. Tekom let 1938-39 stoje Zedinjene države na prvem mestu kot dobaviteljica Japonski onih šestih "great essentials," brez katerih si ni mogoče predstavljati današnje moderne vojne: olje, vsakovrstno železo, stroji za izdelavo kovinskih predmetov, baker, letala in končno moderna vozila vseh vrst, in sicer kompletna ali njihovi posamezni deli. Od vsega svojega uvoženega olja ga je Japonska importirala nad 60 odstotkov iz Amerike. Leta 1937 so kupili Japonci v Ameriki za 22 milijonov dolarjev surovega olja, leta 1938 pa že za 30 milijonov dolarjev. Poleg tega so kupili Japonci preteklega leta v Ameriki tudi za osem milijonov dolarjev gasolina in drugih motornih goriv. Dalje uvaža Japonska iz Amerike 90 odstotkov vsega svojega bakra, ki ji je potreben za vojno in ostalo industrijo. Leta 1938 so kupili Japonci v tej deželi za 24 milijonov dolarjev strojev, s katerimi se izdelujejo razni kovinski izdelki, letos pa je kupna vsota še mnogo višja. Brez teh strojev bi se japonska vojna proti Kitajcem že davno zrušila. Leta 1937 je kupila Japonska v Ameriki dva milijona ton starega železa, v prvem četrtletju tega leta pa že 526,450 ton, torej v treh mesecih preko četrta milijona tone. Leta 1937-38 je izdala Japonska v tej deželi nad deset milijonov dolarjev za 24,000 osebnih avtov, trukov

in avtobusov. Preteklega leta je izdala Japonska v Ameriki 11 milijonov dolarjev za letala in njih posamezne sestavne in strojne dele. Poleg tega je nakupila Japonska tukaj neizmerne množine lesa in milijone funtov starega kavčuka, in sicer vse za vojne svrhe.

Tako bi podali lahko tudi številke o izvozu tega "nedolžnega" in "nevtralnega" blaga Italiji in Nemčiji, pa naj bo to dovolj. Ta članek namreč ni statistika, temveč hoče samo prikazati, kako je s to nevtralnostjo, ki ni nobena nevtralnost.

Nevtralnost, ki služi vojni, in poleg tega še agresivni vojni, ni nevtralnost. Taka krvava nevtralnost služi profitom J. P. Morganove kompanije, General Motors korporacije, Standard Oil kompanije, družinam Du Pontov, Fordov in drugim. Taka nevtralnost izpreminja v ruševine mirne kitajske vasi in mesta, v kepe krvavega mesa kitajske žene in otroke, zadete ob bomb v Ameriki izdelanih letal. Taka nevtralnost ne bo preprečila vojne, temveč jo bo zanesla pred vrata Amerike in ameriškega naroda, ker taka nevtralnost deluje za zmago agresivnih diktatorjev nad mirnimi narodi. Po Kitaju in Evropi bo prišla na vrsto Amerika!

Ameriški narod zahteva embargo ali prepoved pošiljanja blaga Japonski ter prepoved pošiljanja agresivnim deželam vsega blaga, ki bi utegnili služiti vojnim namenom. To je tudi politika predsednika Roosevelta. Toda med predsednika in ameriški narod se je prikradla v senatu in poslanski zbornici reakcionarna skupina, ki nasprotuje vsaki napredni izpremembi, torej tudi izpremembi zakona o nevtralnosti. Med sam ameriški narod pa so se zajedli različni reakcionarni tipi, katerim stojita na čelu katoliški župnik Coughlin in republikanski zastopnik Hamilton Fish, ki v imenu lažnive nevtralnosti branita Nemčijo, Italijo in Japonsko.

V vprašanju nevtralnosti je zapopadena sigurnost ameriškega naroda. V tem vprašanju je zapopaden mir sveta. Ameriški narod se tega zaveda, zato se bo izkazalo, ko napoči čas za to, da je ta narod s svojim liberalnim predsednikom na čelu jačji od reakcionarnih poturic.

UREDNIKOVA POŠTA

POROČILO O PRVEM IZLETU MLADINSKIH KROŽKOV

Cleveland, O. — Pretečeno nedeljo, 16. julija, se je vršil prvi izlet skupnih mladinskih krožkov, ki spadajo k SNPJ. To je bil prvi izlet na novo kupljenih izletniških prostorih SNPJ. Otroci teh krožkov so se že delj časa veselili tega izleta. Saj poznate otroke, kakšni so tu v Ameriki in kako se veselijo takih izletov. Posebno še, ako se jim objubi sladoled, pop in še kaj podobnega in sladkega.

Pa njih priljubljene igre, baseball in drugo. Potem so neugnani.

In tako je bilo na tem izletu. To je bilo veselja in rajanja. In takrat, ko se jim je naznanilo, da se jim bo delilo sladoled in pop, katerega so tako dolgo in željno čakali, to po neki pomoti. Za tem je prišla tudi godba, tudi malo prepozno. A mladina vsa razigrana ni hotela iti domov. Ker je bil dan zopet, kot prej, šnje tri nedelje, zelo lep, se nas je tudi odraslih zbralo velika množica članstva SNPJ. Posebno pa staršev teh otrok. Prišlo je več takih, ki niso člani omejenega Jednote. Nekateri teh so nas vprašali, ako smejo tudi oni prisostvovati na teh prostorih. Mi, kajpak, smo jim povedali, da so oni in vsak drugi pošten človek, dobrodošli, član ali ne član SNPJ. In ko smo jim to povedali, so bili zelo veseli in posedli so se k mizam, eni pa so odšli v pivnico. Eden iz iste skupine je rekel, da bo tudi pristopil k SNPJ in dal mi je naslov, je član še samo SSPZ.

Torej dobrodošel v našo sredo.

Pretežna večina in menda sleherni navzoč je pohvalil te prostore, ko je pregledal in slišal ceno, za koliko se je kupilo to farmo. Pohvalili so posebno plesno dvorano, skupno s pivnico in kuhinjo, lego prostorov in pa tekočo vodo. Ta prostor odgovarja tudi v času zime; je pa prijazni dolini in v zavetju. Je pa še dosti dela, predno bo ta pro-

stor odgovarjal za vse naše nameravane stvari. Ampak prav nič strahu. Članov in članic S. N. P. J., ako se ne motim, nas je v Clevelandu čez 4000, brez mladinskega oddelka. Tako vsi mi z združenimi močmi izvršimo marsikaj, tako bomo tudi to. Saj se gre za dobro in pošteno stvar, nas starejših in tako tudi naših otrok.

Skoraj da bi pozabil. Balinca li smo res tako, da se je kadilo. Kadilo se je pa zato, ker smo sami delali prah. A balinci so imeli pa svoje muhe, niso hoteli teči po začrtani poti.

Ena med njimi pa je bila velika kot balon.

Najboljša strelca izmed vseh sta bila John Rotar in Krist Stokel. Tudi pelo se je lepo. — Zbral se je naš slavn pjevski zbor Bežji, pa se je izvrstno pel. Pa še na svidenje na naši farmi.

S pozdravom!

Anton Jankovich

Ignac Koprivec:

Kose se bliskajo, travica pada

Vode po slovenje-goriških travnikih so usahnile. Plohe v zadnjih dneh so vsaj nekoliko oprale od povodnji oblateno travo in gospodarji niso več tako čemerni kakor so bili pred štirnajstimi dnevi, ko je izgledalo, da ne bo niti voza krme za na svisli. Finejša trava je sicer zgnila, ker jo je voda pomandrala in nalepila na zemljo, ona močna, odpornejša pa je še ostala, redka seveda in pri dnu blatna, ali kak peljaj je bo še vendar, da živina ne bo poerkala od gladi.

Košnja je bila nekoč opravilo, ki je napolnilo Slovenske gorice s smehom in dobro voljo. Najprijetnejše delo je bilo to. Kmetje so se ga veselili vse leto, danes pa se je veselost ne-

toliko unesla, zakaj ljudje klo- nijo pod silo teže, ki jim leži na lečih ter tonejo v strahu in skrbeh.

Po vaseh, ki so oglušele za radicio in narodne običaje, po- eka čas košnje, tiho. Morda tu- na tam zavriska vinjen kosce, di zakriči trudna spravljačica, e jo kdo udari z grabljami po gležnju, onega razposajenega lkanja in smeha pa ni več čuti. Ni belih rokavcev kakor nekoč, ni rdečih lič in iskrečih se oči. Izgarani težaki so oblečeni v strgano obleko in še na misel jim ne pride, da bi segli v skri- to po edino celo srajco, ki jo unarjajo v nji za praznike ali za smrtno uro. Nekoč je bilo na ravnih vse belo in snažno, se živahno in dobre volje, zdaj . . . Oh, nekoč! — Ta trda eseda. Kakor bi sedanost bila samo za to, da človeka tepe. Ali es ne bomo mogli nikoli več re- i, danes je tako?

Ce človek gleda skozi pove- alno steklo, še tudi danes od- trije kje takšno življenje; v miniaturo seveda, ali vesel ga je, kaj dandanes mora biti člo- vek zadovoljen z malim. Se de- set let borb in trpljenja in tudi ega ne bo več. Kmečko delo bo zgubilo pestrost in slikovitost, katerim je bilo nekoč preple- eno, da je bil težakom trud o- lajššan.

Pravilna je trditev, da s pro- jorom prosvete na podeželje za- nimajo stari običaji, vraže, ča- rovnije. Ampak kdo si pa pri- as ni na jasnem, kako je v na- šem podeželju zastran prosvete? — Tu vraže in čarovnije osta- jajo, zginjajo pa običaji, ki so navadno produkt gospodarske aktivnosti kmetij in znosnega življenja težakov. Pri nas zami- rajo običaji umetno, zaradi si- romaščine, ne pa na podlagi na- predka. Kruh bi jih ohranil še tako dolgo, dokler bi jih pro- svetljenost res ne shranila v arhive.

Mnenje, da so narodni običaji kmečkemu delavcu moralna o- pora pri izvrševanju njegovega težkega dela, je pravilno. Pro- sveta nudi kmečkemu delavcu v zameno za običaje svojih sil, ki ga krepe, če pa so mu običaji vzeti umetno, preden ga je ob- lila blagodat prosvete, ga lahko to udari huje od vsega, kar ga že itak tlači.

Ker je danes iz večjih razlo- gov težavno govoriti o pravi sli- ki podeželja in pisati o življe- nju večine, bom prikazal potek košnje iz vasi, ki si je še obdr- žala zvezo s starejšim časom, na katerega se očanci po kme- tijah tako radi ozirajo.

Takole rahlo je nekega dne potrkala na razgnete glave kmečkih gospodarjev misel, da bo treba sklepati kose in iti na košnjo. Skrivnostno so se ozi- rali proti sosednim kmetijam ter vlekli na ušesa, če bi začuli kje kakšno znamenje, ki bi iz- dajalo nemen sosedu. In če ni bilo nič, je ta, ki je že deset let otvarjal čas košnje, pogledal veselo v nebo ter ukazal svoji hčeri, naj gre naprosit za pri- hodnji dan kosce. Sedemnajst jih mora biti, sicer ne pade Ve- lika seč, Klene, Muže, Telečjak in za Drvanjo. In ko vidiijo so- sedje, da je prvi plast trave po- košen, pridejo na travnike tudi oni.

Od dveh zjutraj se zbero kos- ci, večinoma težaki na odluzek in viničarji, na dvorišču pred kmetijo, kamor hodijo na delo, in ko so približno vsi, zbudijo gospodarja. Ta jim postreže z žegnano slanino, s kvasenicami, žganjico, z vinom, in ko so po- južinali, zadene koso na ramo tudi on ter jih pelje na travnik.

Ne dani se še, le zvezde zgub- ljajo na izrazitosti. Tam pa tam laja lisica, vriska sova, in osa- mel ščebet zgodnjega ptica se

meša s pokojnim šelestenjem listja, ki se pozibavlje samo od sebe. Na travnike lega megla. Rosa, ki je prekrila trate, moči koscem strgane obuši in otrese- na trava riše za njimi pot. Zdaj pa zdaj kateri zavriska ter spla- ši s svojim glasom vrano, da zakriči, zaplahuta s peruti ter odleti na drugo drevo.

Ko pridejo kosci na široko ce- sto, stopijo v vrsto ter zapojo, in petje iz sedemnajstih grl, iz- med katerih jih poje prvi in drugi glas le pet, vsi ostali pa vlečejo bas, dram iz sna ljudi po kočah, da zehaje vstajajo, godrnjajo potem pa se spravijo na delo.

Na travniku odlože kose, si zajamejo vode v voderje, pije- jo, nabrusijo kose in gospodar z glavnim viničarjem ter hlap- cem pregazi mejo, da bi ne de- lali sosedu škode. Potem se go- spodar postavi k meji. S koso napravi pred seboj križ, "Bog pomagaj!" pravi in ostrina tan- kega rezila švistne po travi, jo podre ter jo potegne v plast. Za prvim koscem, ki mu pravijo prednjak, se razvrste ostali po socialnem stanju in po funkciji. Največji siromak kosi zadnji, če ni morda najboljši kosce, da bi se ga zaradi tega bali, zakaj če je zadnji boljši od prednjega, mu lahko nagaja. Lahko mu "reže gor," in meče plast na njegovo travo. Sedemnajst kos- cev se postavi v vrsto drug ob drugega in vsi zamahnejo s ko- sami naenkrat. Kose hrustajo rosnno travo, ratišča škrtajo in voderji, ki jih imajo kosci za- taknjene za predpasnike, da jim vise po trebuhih, zanihajo ob slehernem potegljaju ter poro- potajo z brusnimi kamni.

Na vsakih dvajset korakov je treba brusiti. Ostro se zajeda v mirno vzdušje brušenje in kdor nabrusi prvi, se pokrepča z vi- nom in da slatinar dalje. Pred kosci se oglašja prepelica. Vedno se jim odmika. Ko se jim zdi, da so ob nji, se oglasi zopet neke globlje na travniku. Le njena jajca najdemo včasih, in tu pa tam se zgodi, da kateri poreže s koso noge mladim zaj- cem, ki jih je divja dolgouhka pustila sredi travnika in zbe- žala.

Ko zvoni sedem, jim prinese domača hči zajtrk. Saj ne jedo veliko, ali svinjino iz tunje in gibanice, brez katerih kosci ne morejo kositi, založi vsak. Pijo pa obilo in zgodi se, da kak kosce zajtrk prespi, da bi se ne- koliko iztreznili. Ko kosci zgle- dajo dekle za zajtrkom, ustavijo delo in zapojo:

"Micka zajtrk nese, mimo mene nese, jaz pa le od zaja šmickam no kosim."

"Vrt naprej kosijo, nam zadnjim se smejiijo, jaz pa le od zaja šmickam no kosim."

"Kosa je rjava, žganica ni ta prava, jaz pa le od zaja šmickam no kosim."

Ob osmih pridejo na travnike spravljači. Večinoma dekleta in mlajši fantje, ki še niso za koš- njo. Takrat postane na travni- kih živahno. Kosci spravljačice, jih mečejo v travo ter jih na- devljejo z njo, potem pa zopet pojo in kosijo, dekleta pa raz- tresajo nakošene plasti trave.

Okrog devetih prinese domače dekle koscem južino. Na vrhu jerbasa ima sedemnajst šopkov napravljenih iz fajglja, pelago- nije in povezanih z rdečo nitjo. Ko odloži jerbasa, pridejo kosci k nji in vsakemu izmed njih pripne za klobuk šopek. Naj- večjega dobi prednjak, če ni med kosci njenega fanta. To je vesela ura, ki požene koscem v grla vso moč, da pojo kakor pri telovski procesiji. Če je sonce premočno, nehajo takrat kositi

ŠKRAT

Na svoj rojstni dan je Brigita povabila na obed ne svoje znance in prijaje. Med obedom vstane up profesor Trojka in s čas- začne slavnostni govor:

"Kakor že mnogokrat, va- vani navzoči, imamo tu- prelepo priložnost slaviti trideseti rojstni dan naš- gospe gostiteljice."

Šolska naloga. Naslo- ge: Lisica. Naš Janezek s- sal takole: "Lisica je z- zver. Lisica krađe. Lisica di rep. Naši mami binglj- rep pod vratom in se to je bo. Lisica dobi včas- mlade. Ti se ponoči pot- to je slabo, ker potem p- jo prav tako hudobni ka- hovi starši. Lisica žre n- pa teh ne najde, žre tudi- goske. Lovci lisice ne m- deti in jo zato streljajo- ljena lisica ne more več in tudi miadih ne dobi."

Prvi: "Misli si, Ivo, Tr- je večerjaj dejal, da sem v- vaden osel!"

Drugi: "A, poznam- ta se ni nikoli ustrašil, č- treba komu povedati ne- brk."

Žena: "Pomisli, mož- kar sem slišala našo Mi- rekla sosedu, da sem j- koca. Na mestu ji odpo- bo."

Mož: "Kar, kar! Saj n- mestno, da iznaša naše- ske skrivnosti."

Gospodar zaloti hla- brezskrbno smrči pod dr- "Polne roke imamo del- lenariš. Nisi vreden, da v- obseva."

Hlapec: "Tako sem i- mislil. Zato sem se pa- maknil in legel v senco."

In gredo med spravljač- pa nadaljujejo košnjo.

Spanja je v tem času t- tih malo. Ob enajstih- pridejo delavci domov, ali s hlevov, kjer so tla- zjutraj ob dveh pa j- vstati in iti na košnjo. To tri tedne dan za dne- Cez dan je na travni- jetni. Tudi spravljači p- jeti med seboj hodijo s- na travnik, obračajo d- no, raztresajo senene n- jih delajo prvi dan, ko- pokošena, najlepše je p- ko je seno na voze. V- loženi vozovi škripljejo- stah, okovana koleasa- breghe, ko so zavrti- stopajo po travnikih- kakor bi vedeli, da ta d- zase.

Le takrat, ko pride na- vozni, ki pobira suho- duhovnega gospoda in- nista, delavci umolkne- odrine jezno navelj sen- godrnja: "To imaš!" Ž- čuje tu pa tam pijano- in petje, potem pa vs- Zjutraj se ponovi življe- ga dne.

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

Avtomobilski predor pod prelazom Sv. Gotharda

Švicarski arhitekt Paul Horsch iz Basla je izdelal načrt za nov predor pod prelazom Svetega Gotharda ki naj bi bil namenjen avtomobilskemu prometu. Uresničenje tega načrta bi ustvarilo novo, hitro prometno zvezo z Italijo. Stroški bi pa bili dosti manjši, nego so običajni za takšna dela, in tudi čas gradnje bi bil krajši.

Po Horschovem načrtu bi se namreč izkoristil za novi predor že obstoječi železniški predor. Izvedba sama na sebi ne bi postavljala velikih tehničnih zaprek, samo vprašanje stalnega zračenja zahteva posebnih ukrepov. Namesto da bi se izkopali dragi prezačevalni rovi, ki morajo biti pogosto več sto metrov visoki, bi Horsch uporabil obstoječi železniški predor kot prezačevalnik.

Ker bi potem novega predora ne začeli graditi samo z obeh koncev, temveč istočasno tudi iz stranskih rogov iz železniškega predora, bi se zelo skrajšala doba gradnje.

Na ta način bi odpadle nove dolgotrajne meritve, terenske preiskave in podobne stvari, ki jih je treba izvršiti pred začetkom prave gradnje.

Ta čas premišlujejo o tem načrtu, ki bi ga bilo mogoče izvršiti, če bi se lotili dela takoj, že v dveh letih. Predor bi imel 6,4 m široko vozišče, na izogibaletih celo 9,4 m. Stroški bi znašali okrog 700 milijonov dinarjev.

Po Horschovem mnenju bi skozenjen šlo vsako uro povprečno 240 avtomobilov.

Telefon v avtomobilu

Mnogi avtomobili so danes že opremljeni z radio aparati. Policijska se v svetovnih mestih poslužuje celo avtomobilov z emisijskimi rodio postajami, ki ji omogočajo stalno zvezo s policijsko upravo. Ta sprejema poročila in daje nova navodila.

Zdaj pa je frankfurtski inženir J. Lais izumil napravo, ki omogoča avtomobilistom in potnikom, da naravnost iz vozila izvrše kakšen posel po telefonu.

Načrt ing. Laisa predvideva v avtomobilskem vozilu majhen telefonski aparat, ki se s pomočjo posebnega kabla lahko zveže z mestnim ali interurban-skim telefonskim omrežjem. Na državnih avtostradah, pri ben-cinskih črpalkah, na važnih križ-potjih in na prostorih za parkiranje avtomobilov bodo montirani kontakti, ki bodo omogočili takojšen priključek avtomobilskega telefona.

Inženjer Lais je tudi napravil načrt za štetje minut v telefonskih razgovorih. Štetje se bo vršilo s posebnimi napravami, ki bodo beležile trajanje pomenkov.

VATIKAN STEDI

RIM. — Iz Vatikanskega mesta poročajo, da je papež Pij sklenil postaviti gospodarstvo Vatikanskega mesta na čisto novo podlago. Vzorno kokušjere-je in velike rastlinjake bodo prodali ter preuredili tudi plačilni sistem vatikanskih nameščen-cev. Papež Pij XII. namerava tudi sicer izvesti radikalne re-forme v vatikanskem gospodarstvu, ki o njem pravijo, da je bi-lo doslej vse prej nego štedljivo.

MONAKOVO — TRETJE NEM-SKO MESTO

MONAKOVO. — Po posled-njih podatkih šteje mesto Mo-nakovo že 825.000 duš in je se-daj po številu prebivalstva tret-je največje mesto v Nemčiji. Na prvem mestu je Berlin, na dru-gem Hamburg. Monakovsky pre-bivalstvo se je od leta 1933 po-množilo za okoli 54.000 prebi-valcev, od katerih odpade na vselitev okoli 44.000 in 10.000 pa na prirastek rojstev.

"NEUTRALNOST"

Rooseveltova administracija je definitivno naznanila, da ne bo nadaljevala z bojem za re-vidiranje nevtralnostne postav-e. To se pravi, da embargo na mu-nicijo in vojne sirovine ostane še nadalje v veljavi, tudi za slu-čaj, da bi Hitler zanetil vojni požar v Evropi.

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvo
Pohištvo in vse potrebščine
za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

STAVKOVNA LINIJA

(Dolge s 1. str.)

naj se odzove, za delo. Odbor unije je ugotovil, da oni, ki so poklicani sedaj, ne delajo na produkciji, pač pa te skušajo porabiti na pripravih za 1940 modele, to se pravi: družba pre-izkuša svoje "zaupne" delavce, če bi mogoče bil kdo sposoben narediti kaj koristnega na pri-pravah za 1940 modele, kjer so mehaniki na stavki. Vsakega produkcijskega delavca, ki je šel na tako delo ali, ki je istega že opravljal za časa stavke, ga u-nija smatra kot za stavkokaza. Zatorej delavci, bodite previdni, ker družba skuša razne "trike", samo da vas ujame na svoje li-manice in demoralizira unijo. Zato ni treba upoštevati nobe-nih pisem, ki vam bodo poslana, toliko časa, dokler je stavka pro-glašena.

Glede brezposelnostne zavarovalnine. — Vsi dotični, ki ste slučajno dobili od Fisher Body Co. pisma za na delo, se prija-vite na urad unije št. 45 UAW-CIO, kjer vam bo unija preskr-bela, da dobite brezposelnostno zavarovalnino, če bo treba tudi legalnim putem. Zato vsak član unije, ki ima kakšne nerednosti glede zavarovalnine, naj se obr-ne na urad unije, kjer bo dobil nasvet ali pomoč tozadevno.

Vedite to, da dokler traja ta stavka, nima družba moči pri-siliti nobenega delavca na delo in dalece ne izgubi starostnih prav-ic ali državne zavarovalnine, ako se pozivu ne odzove.

Družba je ponovno apelirala na avtne mehanike, ki so na stavki, da naj vendar pridejo na delo, ker s temi delavci, ki jih imajo sedaj notri, nikakor ne morejo dovršiti priprav za 1940

modele. To znači, da družba ni-ma dosti "nadarjenih" stavko-kazov pri svojem delu in so ji le za število, ki pa ne reši vpraš-šanja za izgotovitev začrtanih priprav.

Krokodilove solze. — Predsed-nik G. M. družbe toži in preli-va krokodilove solze, češ, poglejte, na račun stavke izgubijo delav-ci nad 700.000 dolarjev na plači vsak dan. Poglej, poglej, kaj pa kadar so začasne odslovitve de-lavcev, kar ni pri G. M. redka prikazen, takrat pa se nihče ne briga za izgube na plači! Ali se spominjate, da je delalo pred tremi leti nad 7.000 delavcev v tukajšnji Fisher Body tovarni in letos jih je delalo le 2.500, kar je krivda družbe, ker je pre-mestila nekaj dela v druge kra-je in pa na račun tehničnih iz-boljšav. Ali nima ta predsednik nič srca do 4.000 delavcev, ki so izgubili delo zaradi njegove po-zrešnosti samo tukaj v Clevelan-du? Smešno! Kaj mislite, da so delavci vedno le nekakšni "pa-jaci", da bodo verjeli vašim sol-zam? Da, današnje delavstvo se ne da več varati s tako-le do-brosrčnostjo.

Ker je pri mizi, kjer sedijo u-radniki G. M. družbe pri poga-janju z unijo, precej trdih "bu-tic", so odšli na stavko avtni

Za 50c se vam namaže in u-redi vaš šivalni stroj na domu. Popravila tudi na vseh izdelkih pralnih strojev, čistilnih, pečeh in radijih. — Radio tubes test-ed free!

Norwood Appliance & Furniture

6104 ST. CLAIR AVENUE
819 E. 185 ST.
ENDicott 3635 KENmore 6750

mehaniki v Flint, Mich. v št. 1. Chevrolet podružnice. Unijski strategiji pravijo, da se bo s tem korakom ulagil jezik družbi-nim zastopnikom pri pogajanju. Pravilno! — Če človek nima za priliti, je treba pa pritisniti.

Stavkovni odbor

PRISILNO DELO ŽIDOV V GDANSKU

GDANSK. — Nacijski senat mesta Gdanska se pripravlja, da pokliče na prisilno delo one žide, ki so še ostali v mestu, da nadomesti 4.000 nemških pre-bivalcev mesta Gdanska, ki so uvrščeni med policijo in name-šeni pri raznih obrambnih for-macijah.

V Gdanku je danes še okoli 1.700 židov, dočim jih je bilo še leta 1933 11.000.

Ako je kaj narobe z vašim pralnim strojem pokličite nas. Imamo izkušenega človeka eks-perta, ki vam ga popravi, da bo-šte zadovoljni. Pri nas dobite Washer Parts za vse pralne stro-je.

Mandel Hardware

15704 Waterloo Rd.
KENmore 1282

Zavarovalnino

proti
ognju, tatvini, avtomo-
bilskim nesrečam itd.
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 Schade Ave.

Pokličite:

ENDicott 0718

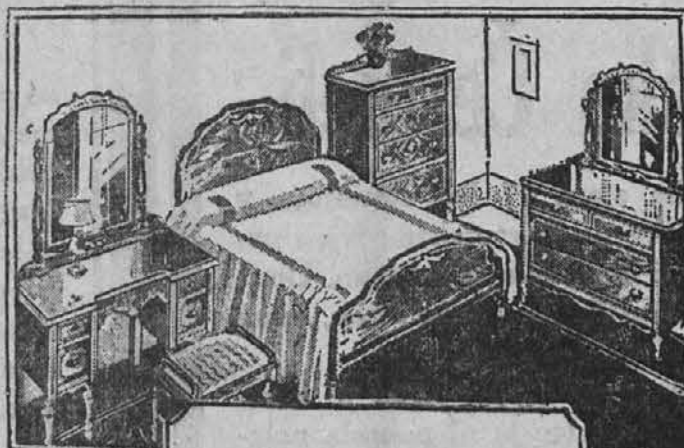
Avgustova razprodaja pohištva!

Prihranite najmanj 25%

Steve Trebec
Jr. pravi:

Kar prosim prijatelje je to, da mi da-jo priliko do-kazati, da jim prihranim do-sti na pohišt-vu in postelj-nimi.

Lahka odplačila! Brezplačna shranitev!

Odprto zvečer, razen ob sredah
THE FURNITURE MART, INC.

15428 Waterloo Rd. KE-1405
Nasproti Slov. Del. Doma

Dvakrat na leto na-pravimo od svojih nizkih cen, še večje znižanje, da se izne-bimo zaloge na ro-kah. Nič rezervira-nega. Izberite si po-hištvo in prihranite najmanj

25%

Poslušajte naš radio pro-gram slovenske godbe vsako soboto zjutraj od 9:05 do 9:30 na postaji WCLE. Pošljite pripo-ročila.

Kampanja za "Cankarjev glasnik"
sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk
ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO ŠE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE
REVije POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za
4 mesece \$1

Kdor tekom kampanja pošlje en dolar direktno
na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina
kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Millions prefer it to
mayonnaise-
costs less!

Miracle Whip is different—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

"PROFESSOR NOODLE"

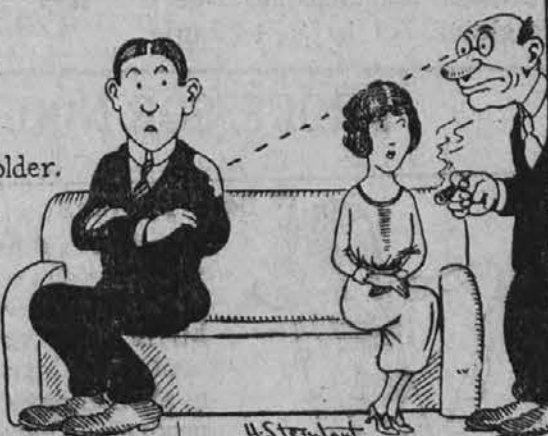
Dear Professor:

The papers say that men of style will wear a powder puff! Do you think any man worth while will fall for this fool stuff?

Mike

A he-man will not wear this stuff within a watch-chain holder. The present style is good enough—upon his manly shoulder!

Prof. Noodle

(2) TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo osebo do velikega 13 inč kroznika in ene skledice za sadje. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naročil ne sprejemoma po pošti.

IME

Naslov

Mesto

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HENDERSON 5311 - 5312

Italijanska Linija do JUGOSLAVIJE

PO GLADKI
SONČNI JUŽNI PROGI
"SOLNČNA STRAN ATLANTIKA"
HITRA DIREKTA POSTREŽBA

Zagotovite si popolno veselje vožnje po morju — izberite katerikoli ladjo Italijanske linije in radovati boste odličnosti ki vam jih nudi JUŽNA PROGA za vse povojne veselje in udobje. Okrepevalno in zdravilno življenje za počitek ali za igranje na solnčnih krovih vam da udobje in vas okrepi. Tako da lahko uživate vsa veselja potovanja v vašo rejsno deželo. Parovoj Italijanske linije vam nudijo neuporjavno prebistvo, kuhinje in prostore.

Saturnia

Vulcania
Rex C. di Savoia Roma

Direktno v Jugoslavijo 23. avg., 8. sept., 29. sept., 13. oktobra
VIA GENOVA
22. julija, 5. avg., 12. avg., 2. sept., 16. sept.
Za informacije se obrnite na kateregakoli pooblaščenega zastopnika ali pa na urad Italian Line
1000 CHESTER AVE., CLEVELAND, OHIO

ITALIAN LINE

Vladimir Levstik:

PRAVICA KLADIVA

POVEST

I.

Ravne so vas v gornjem koncu doline, v zatišju, kamor prihajajo vsaki veliki val šele nazadnje, potem, ko je preplaval že ves ostali svet. Ni dvoma, da je to v kakem pogledu škodljivo, zlasti kar se tiče sodobnega napredka; a z druge strani je treba pomisliti, da ni vse zlato, kar se sveti, niti ne vse napredek, kar prinaša novi čas.

Če so bile po tem takem Ravne do nedavnega v marsičem starokopitne, so bile zato tudi srečen kraj, miren zaliv, ne poznajo razprtije, pehanja in izpodirvanja, ki ga je v širokem svetu vsak dan več — tem več, čim bolj se množi število osrečevalcev ljudstva, nezmotljivih političnih programov in uspeha lakomnih strank.

Leta 1910 se je vse to izpremenilo. Tistega leta je star, veseli ravenski župnik umrl in na njegovo mesto je prišel gospod Jakob Vojska, trd in goreč mož v najboljših letih, neizprosno vnet za posvetno gospodstvo Cerkve in za zmago tistih, ki ji služijo v tem življenju.

Gospod Jakob se je čudom začudil in svojim očem ni hotel verjeti, ko je videl, da Ravenci še niso razdeljeni na ovce in kozle, na pravične in na očitne grešnike, na dobre kristjane in na brezverske liberalce. Ni še odložil klobuka, v katerem je prišel, ko se je že lotil dela, da bi popravil zamudo svojega prednika.

Mesec dni po njegovem vstopu ličenju so bile ravenske ovčice natanko poučene, katerega bližnjega je treba sovražiti in preganjati v imenu Njega, ki je umrl za vse, s katero stranko se je treba družiti, da prideš malo ne živ v nebesa, in s katero se je treba pajdašiti, da štrbunkneš naravnost v pekel.

Nedeljo za nedeljo je grmelo s prižnice o Antikristu, o pobeljenih grobovih, o rjovečem levu, ki hodi okoli, in o neštetihi ukanah, s katerimi vabi dobro ljudstvo, da bi ga laglje požrl. Župnikova gorečnost ni poznala meja, njegova borba ne milosti; ni se obotavljal, kadar je bilo treba javno iztegniti prst in pokazati volka, v ovčjem kožuhu ali sramotno spoditi koga od izpovedi, ker je nesrečnež čital časopise, ki zanje še vedeti ne bi bil smel. Tako je zbežal vrle vaščane, da niso vedeli kod ne kam, in je ustanovil nad njimi svojo oblast.

Ravenski očanci so izprva debelo gledali, češ, kaj se tolikanj

razburja, ko mu nihče ničesar noče; saj so vendar komaj čakali, da bi ga smeli spoštovati in častiti, kakor so častili ranjkega, Bog mu daj dobro. Za nove strune, ki jih je ubiral v cerkvi, in za nasvete izven nje, ki jih je dajal z glasom neizprosnega zapovednika, za vse ta novi način bogoljubnega življenja niso imeli ne pravega zmisla ne veselja; oni so hoteli v nebesa po stari poti, kaj bi neki!

Toda gospod Vojska jim je osvojil žene, za ženami hčere, za hčerami sinove. Vse niti njihovih vsakdanjih poslov in skrbi, njihove škode in koristi so se čez noč našle v župnikovih rokah in so mahoma stekle tako, kakor jih je on razpletal in zadrževal. Morali so se vdati.

Preden je minilo leto dni, so bile Ravne čisto prerojene. Imele so izobraževalno društvo in posojilnico na strogo bojevit podlagi: imele so "Orla" z novim praporom; ponašale so se s slavo misijona, pri katerem so ženske glasno jokale pod korobcem patrovih groznja in trumoma drle k izpovednicam...

Vas Ravne je bila paradna trdnjava edinozveličavne stranke. Živela je v neprestanem vznesenem ogorčenju, sama ne vedoč na koga in zakaj, otrova na z nezaupanjem na vse strani, sprta med seboj na levo in desno, in vendar skoro vsa trdno združena pod pastirsko palico in vladarsko peto gospoda Jokoba Vojske...

II.

Kadar je stal velečastiti na pragu krasno prenovljenega župnišča in spuščal poglede širok vasi, mu je bilo srce polno upravičenega zadovoljstva, vse dokler ni ustavil oči na hiši tam onkraj v bregu, mimo katere je cesta lokoma zavijala iz gozdne soteske v ravan. Belo in brezgrešno se je bleščala hiša preko vse vasi, toda v njej je prebival mož, ki ga je župnik določil za svojega najbolj nevarnega protnika.

Delo za prodajalca

Mi imamo izpraznjeno mesto prodajalca v enem izmed naših oddelkov, za enega čedno oblečenega mladega človeka v starosti okrog 30 let. Mora imeti lep in siguren nastop in podati priporočila. — Vpraša se pri Acme Hardware, 7002 St. Clair Ave.

Oglašajte v —
"Enakopravnosti"

"PROFESSOR NOODLE"

Dear Professor:

Can you explain in simple words just how a guy can understand these dancers who interpret birds with movements of the foot and hand? The house is always dark as pitch, and programs therefore can't be read. So kindly name the movements which denote each bird and quadruped

Tobias Twostep

1. A flying leap across the stage denotes a codfish wild with rage.
2. Dilated nostrils indicate a booze-hound calling to its mate.
3. A gentle flapping of the ears portrays a herring wet with tears.
4. Both feet entwined around the head—a mallard duck who thinks he's dead.
5. Both palms extended from the nose—a rattlesnake in sweet repose.

On reading this I fear you'll say that I am slightly off my bean. Perhaps you're right—I got that way from these dances I have seen.

Prof. Noodle

tiavnika. Andrej Možina mu je bil na misli, kadar je pridigal o volkovih v ovčjem kožuhu, čeprav mu ni mogel očitati drugega kakor to, da živi po svoji vesti, ne po njegovih ukazih.

In živel je Možina vsem za zgled: nikdar krivice v njegovem dejanju, nikoli madeža na njegovi časti! Prav to pa je najbolj skelelo pastirja, ki je potreboval negotovih, da bi jih vodil, in grešnih, da bi jim prizanašal za ceno pokorščine v vsem.

Andrej Možina je bil kovač. Ko se je gospod Jakob Vojska tisto popoldne napotil k njemu, je že od daleč začul zvonečo pesem kladiva. Starodavna hiša se je belila iz zelenja orehov in sliv in Lucijini nageljni so rdeče goreli s hodnika. Ona sama je stala v rokavih na pragu, vitka, zagorela od sedemnajstih poletij, z dlanjo nad rjavimi očmi, in gledala nekam čez vas. Nato se je ozrla, spoznala župnika in jadrno izginila v vežo. Udarci kovačnice so prestali. Ko je stopil prišlec pod vhod, je siknil vanj puh iz kadi, v katero je spustil pomočnik še rdečkasto črtalo.

"Hvaljen bodi Jezus!"

"Na veke," je odgovoril glagol glas. Orjak v usnjatem predpasniku, s temno brado do srede prs, se je vzravnaval izza nakovala.

"Jaz sem župnik."

"In jaz sem kovač."

"Če bi hodil v cerkev, bi se zdavnaj poznala."

Andrej Možina je mahnil pomočniku, naj gre. Nato je rekel, strogo upiraje pogled v Jakoba Vojsko:

"Hodil sem, dokler je bila dom ljubezni."

"Tudi vaša hči ne prihaja več," je povzel svečenik, kakor

da ni slišal očitka.

"Odkar ni dobila odveze."

"Ker je brala svobodomiselnih časopise!"

"Svodo in misel je Bog ustvaril, gospod. Če jih vi zaklepate, jima On odpira vrata."

"A kje je zate Bog, kovač? Zate, ki se ogiblješ Njegovega hrama?"

"V moji kovačnici," je resno odvrnil Andrej in potrkal s kladivom ob naklo.

"Ne norčuj se iz Vsemogočnega!"

"Sami učite, da je povsod. Kdor je povsod, je tudi v moji kovačnici. Še v temle kladivu je! V vsem je On!"

"Divjak!" je vzrožil gospod Vojska, čuteč svojo nemoč. "Zi- viš ne da bi Ga molil po dolžnosti, ko veš in spoznaš, da je! Boj se sodbe, kovač!"

Možinove oči so zažarele. Sopleč kakor meh je sklonil svojo ogromnost čez nakovalo. Velečastiti se je ustrašil njegove jezne sape in sajastega vonja njegove brade.

"Stojte, gospod!" je zaklical Andrej Možina. "Dajva da čujeva, kako moli kovač in koga moli... Tisti, ki Ga poznam, gospod, On, ki trepečem pred njim, je resnično Bog, pričujoč v vsem kar je in tudi v vsakem delu mojih rok. In ker je vse volja Njegova, zato vem: On, nihče drugi ne, me vodi med vignerjem in nakovalom! Njega spoznavam, kadar pojme moje kladivo. Udar na udar Ga slišim, kako narekuje Svoj ukaz: 'Kar je krivo, ravnaj! Kar je trdo, mehčaj! Kar je zlo, pokončaj!'... In izkušam živeti po njegovem nauku; zakaj Gospod je vekomaj isti, Njegova volja je povsod enaka in zakon, ki ga daje za kos železa, velja za sleherni

živo in mrtvo stvar. Krivo mora postati ravno, trdo mehko, zlo mora izginiti s tega sveta...

To je kovačeva vera, gospod. To je molitev, ki jo moli z mislijo in z roko, kadar dviga kladivo in ga spušča na rdeče železo od jutra do trde noči. 'Kar je krivo, ravnaj! Kar je trdo, mehčaj! Kar je zlo, pokončaj!'... Ne bojim se sodbe, gospod. Kovač nad kovači me bo sodil tako, kakor kladivo pada. Karkoli odloči z menoj, bo postava kladiva in ne more biti drugače..."

"Glej, glej," je pikro zategnil župnik. "Nisem vedel, da si tak modrijan. Še to mi povej; kaj pa naj bo po tvoji veri sveta Cerkve?"

Andrej Možina ni nič pomišljal.

"Sveta Cerkve naj bo družba vseh, ki imajo dober namen, da bi kovali svoje železo po božji volji."

Jakob Vojska je majal z glavom. V njegovih sivih očeh je bilo vse obenem, mržnja in tista prijaznost, ki jo močni vselej čuti do močnejšega. In vendar: tu je kipela resnica sama od sebe iz prvotnega vrelca — gospodu Vojski pa je bila ista resnica le kamen, večje obklesan in premišljeno vložjen v temelje,

na katerih je štrlela prevzetna zgradba oblasti. Samoživja resnica, delavna kakor kladivo v kovačevi pesti, in zazidana resnica: katera izmed obeh je bila nezmagljiva? Župnik si je dal na to vprašanje tak odgovor, da je v njem takoj prevladala mržnja.

"Svobodomislec si," je dejal. "Framason, da veš!"

"Če je to framasonstvo, naj bom framason."

Gospod Vojska je izgubljal bitko.

"Dovolj," je odrezal, "tebi ni pomoči. Sam boš kriv... A Lucija naj pride k izpovedi! Odvežem jo, s posebnim ozirom na to, da živi drugače pošteno... Naj ne bo spotike, kovač."

Tako govoreč je iztegnil belo roko in jo je položil orjaku v raskavo dlan. Možini se je zdelo, da drži mrliča.

"Brez zamere, kovač!"

"Brez zamere, gospod. Toda božje kladivo mora udariti, da nes ali jutri, prej ali slej: kar je krivo, bo ravno, in pokončano bo, kar je zlo... Brez zamere!"

"Hvaljen bodi Jezus."

"Na vekomaj..."

Jakob Vojska je stopil iz kopremišljeno vložjen v temelje, vačnice v solčno bleščavo. Meh

(Dalje prihodnjic)

Naznanilo in Zahvala

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je kruta smrt iztrgala iz naše srede in je za vedno zatisnila svoje blage oči naša ljubljena soproga, hči in sestra

Mary Matyazich

(rojena Cinkole)

Umrla je 10. julija. Pogreb se je vršil iz Svetkovih prostorov na Highland pokopališče kjer smo izročili njeno truplo v naročje materi zemlji.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence h krsti drage pokojnice. Zahvalo naj sprejmejo sledeči: Mr. Joseph Cinkole, sr. in družina, Mr. Anton Cinkole in družina, Mr. Joseph Cinkole Jr. in družina, Mr. Frank Cinkole, Mr. John Matyazich in družina, Mr. Michael Gricar in družina, Mrs. Johanna Cinkole-Wolf, Mr. in Mrs. A. Cerne, Mr. John Polc in družina, Mr. Ludwig Viček in družina, Mr. Louis Simoncic in družina, Mr. Matt Perlin in družina, Mr. A. Dolgan in družina, Mr. Matt Matjan, Mr. Leo Kausek in družina, Mr. Frank Cerne in družina, Mr. Frank Kovach in družina, Mr. in Mrs. Joseph Zupancic, Mrs. Johanna Gorišek, Mr. in Mrs. A. W. Vidmar, Mr. in Mrs. H. F. Wilcoxson, družina Anžiček in Turk iz Girard, Ohio, Miss J. Yankovic, Miss J. Sustarsic, Miss R. Benedict, Miss Lola McGovern, Irene Turner, Mae Sternnetz, Mary Moore, Mr. F. Jelercic in družina, Boys from N.Y.C.R.C., društvo Mir, št. 142 SNPJ, Slov Združna zveza in sosede.

Dalje hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo in sicer sledeči: Mr. Matyazich, Mr. F. Polc, Mr. F. Zalokar iz Girard, Ohio, Mrs. Mary Mawer, Mr. M. Perlin, Mr. A. Dolgan, Mr. S. Vozel, Mr. F. Knaus, Mr. M. Resnik, Mr. F. Kovach, Mrs. Angela Pucel, Mr. M. Kastelic, Mr. F. Yakos, Mr. A. Yankovic, Mr. L. Prebovsek, Mr. J. Hrovat, Mr. J. Yakos.

Zahvalo naj sprejmejo vsi oni, ki so se prisli posloviti od pokojnice ko je ležala na mrtvaškemu odru ter oni, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Hvala August F. Svetek pogrebniemu zavodu za vzorno urejen pogreb in vsestransko najboljšo poslugo.

Posebno zahvalo naj sprejmejo pevci, ki so pod vodstvom Mr. Perdana zapeli pesmi žalostinke v slovo pokojnice. Hvala tudi Mr. in Mrs. M. Podboy in Mr. M. Gricar za dar v gotovini.

Ti, ljubljena soproga, hči in sestra počivaj v miru in rahla naj Ti bo ameriška zemlja. Spominjali se Te bomo z ljubeznijo v naših srcih do konca naših dni.

Spavaj mirno, snivaj sladko.

Žalujoči ostali

Frank, soprog

Joseph Cinkole, Anton Cinkole, brata

V stari domovini pa zapušča žalujočo mater, dva brata in dve sestre.

Cleveland, Ohio, 25. julija, 1939.

NAZNANILLO IN ZAHVALA

Tužnim srcem naznanjamo žalostno vest, da je dne 2. maja 1939 po dolgi in mučni bolezni za vedno zatisnila svoje trudne oči mati in stara mati

Franciška Čermelj

Ranjka je bila stara 77 let, stanujoča v Vrtovinu blizu Gorice na Primorskem. Njen pokojni mož je bil več let tamkajšnji župan. Umrl je pred 21. leti. Zapustil ji je devet otrok, osem hčera in enega sina.

V veliki ljubezni do svojih otrok je sama vodila gospodinjstvo dokler jo ni pobrala neizprosna smrt. Kako je bila blaga duša, je izkazal njen pogreb. Vse je prihitelo od blizu in daleč, da jo spremijo k zadnjemu počitku.

Pred smrtjo si je zelo želela videti še svojo hčer Jennie, poročeno tukaj v Clevelandu, stanujoča na 3493 Independence Rd. Na veliko željo svoje matere se je podala v domovino, da vidi še svojo ljubo mamo.

Pridraga ljuba mama in stara mati želja se ti je izpolnila. Po dolgih 29 letih si zopet videla svojo hčer Jennie, a bile ste skupaj le 2½ meseca nakar si nas vse zapustila in v miru zaspala.

Komaj malo časa minulo je,
Kar črna zemlja krije te
Naša žalost velika je,
Ker smo zgubili draga te.
Spavaj v miru blaga duša
Večna Ti naj sveti luč.

Vam preljubljena skrbna mati, v globoki žalosti želimo, počivajte v miru po tem zemeljskem trpljenju. Ohranili Vas bomo vedno v sladkem spominu. Lahka naj Vam bo domača gruda.

Žalujoči ostali

Hčere Jennie, stanujoča v Clevelandu
Otilia, Reska, Milka, Zorka, Paula,
Josefa, stanujoče v Južni Ameriki,
Marija in sin Jožef.
Vnuki in vnukinje.

Cleveland, Ohio, 25. julija, 1939.